

Onderwerp Zienswijze MGR begrotingswijziging 2026, jaarverslag 2025 en ontwerpbegroting 2027-2030
Portefeuillehouder(s) drs. H. van Helden MBA

1. Onderwerp

Zienswijze MGR begrotingswijziging 2026, jaarverslag 2025 en ontwerpbegroting 2027-2030

2. Inleiding

Aanleiding

De gemeente Leudal maakt samen met dertien andere gemeenten in Noord- en Midden-Limburg deel uit van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord (hierna: MGR). Bij de brief, gedateerd 31 maart 2026, biedt de MGR de jaarverantwoording 2025, de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027-2030 aan. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 17 juli 2026 haar zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027-2030 in te dienen bij de MGR.

De regionale samenwerking via de MGR bestaat uit twee onderdelen, module 1 en module 2. De gemeenten in Midden-Limburg nemen deel aan module 2 en welke betrekking hebben op de diensten Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoezorg en OGGZ-Preventie (hierna: BW, MO en B&P). Vanaf 1 oktober 2026 zullen de gemeenten in Midden-Limburg ook deelnemen aan module 1 voor de uitvoeringstaken van Jeugd en Wmo. In de ontwerpbegroting zijn de eerste contouren hiervan zichtbaar, zowel inhoudelijk als financieel. De regionale begroting voor BW, MO, B&P laat een positief saldo zien. Dit positieve saldo wordt via een vastgestelde verdeelsleutel uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Beoogd effect

De MGR heeft als doel om activiteiten in het sociaal domein dusdanig uit te voeren, dat efficiency-, kwaliteits- en continuïteitsvoordelen maximaal benut worden. De samenwerking in regionaal verband en het gezamenlijk aanbesteden en inkopen van de diensten BW, MO en B&P leidt tot efficiencyvoordelen. Met dit voorstel wordt beoogd dat de raad kan sturen op de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beheer door de MGR.

3. Voorstel aan de Raad

Met inachtneming van de onderstaande uitgangspunten en de daarbij horende onderbouwing, wordt de raad voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de jaarverantwoording 2025, de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027-2030 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord;
2. Een zienswijze in te dienen met betrekking tot de ontwerpbegroting 2027-2030 en de begrotingswijziging 2026 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord.
3. De financiële effecten te verwerken in de gemeentelijke (meerjaren) begroting 2027-2030 respectievelijk 2026 ten gunste van de begrotingssaldi. Voor 2026 een totaal incidenteel effect van € 177.539 (na reservering voor tegenvallers € 70.000). Voor 2027 en verder een structureel effect van € 153.294.

4. Argumenten

1.1 Toelichting op de jaarverantwoording 2025, de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027-2030 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord.

Jaarstukken 2025:

Uit de jaarstukken 2025, zie bijlage 3, blijkt dat de uitvoeringskosten module 2 € 47.855 lager zijn uitgevallen. Het Leudalse aandeel bedraagt € 11.737.

Daarnaast is er een voordeel op het regionale saldo van € 34.239.754, voor Leudal € 36.635.

Door de MGR wordt voorgesteld om het voordelig rekening resultaat 2025 terug te betalen aan de gemeenten. Voor Leudal in totaliteit een voordeel van € 48.372. Dit wordt verwerkt in 2026.

De MGR presenteert de begroting 2027-2030 en de gewijzigde begroting 2026 in één boekwerk, zie bijlage 2. In deze begroting heeft de MGR de zienswijzen die zijn ontvangen bij de kaderbrief 2026 verwerkt.

De ontwerpbegroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026 geven de (financiële) kaders aan waarbinnen de MGR in 2026 en 2027 moet werken.

Bij de opstelling van de begroting 2027-2030 is ervan uitgegaan dat de aansluiting van de gemeenten bij module 1 is afgerond en zijn financiële gevolgen voor het gehele jaar begroot. Vanuit financieel perspectief hebben de wijzigingen van de MGR betrekking op:

- Toetreding van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1 vanaf 1 oktober 2026;
- Onderbrengen van het kwaliteitstoezicht Wmo en het rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugdwet voor de regio Noord- en Midden- Limburg bij de MGR.

Als gevolg van de voorgenomen aansluiting van de Midden- Limburgse gemeenten worden tevens een aantal extra taken bij de MGR belegd die nu niet worden uitgevoerd zoals business control, de declaratie en facturatie Jeugdhulp en toezicht op rechtmatigheid en kwaliteit. De kosten die betrekking hebben op deze activiteiten worden bekostigd door de gemeenten die hieraan deelnemen.

De voorgenomen wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling leidt tot een uitbreiding van de taken van de MGR.

De gewijzigde begroting 2026 en begroting 2027-2030 worden hierna apart toegelicht en bestaan elk uit 3 onderdelen:

- Uitvoeringskosten module 1, in verband met latere overgang van medewerkers naar de MGR.
- Uitvoeringskosten module 2, actualisatie
- Regionaal saldo, actualisatie

Gewijzigde begroting 2026:

- Uitvoeringkosten module 1

In de oorspronkelijke begroting 2026 van de MGR was uitgegaan van de overgang van medewerkers per 1 januari jl. Momenteel is deze voorzien per 1 oktober a.s. Hierop is de begroting van de MGR aangepast (verlaagd). De bijdrage aan de MGR voor haar dienstverlening met betrekking tot module 1 in de gewijzigde begroting bedraagt € 98.881 voor Leudal.

- Uitvoeringskosten module 2

Op basis van een actuele prognose is de verwachting dat de totale uitvoeringskosten voor module 2 stijgen met € 13.000 ten opzichte van de oorspronkelijk begroting, voor Leudal een nadeel van € 674.

- Regionale saldo module 2

Jaarlijks wordt het regionale saldo geactualiseerd in de begrotingswijziging. Op basis van deze actualisatie is de verwachting dat het totale regionale saldo stijgt tot € 29.851.400. Het aandeel in de verdeelsleutel 2026 bedraagt voor Leudal 4,17% en daarmee € 1.244.803. Dit wordt door een aantal zaken veroorzaakt. Zo zijn o.a. de kosten voor beschermd wonen in 2026 afgenomen en vindt er geen inzet plaats vanuit het innovatiefonds. Tevens zijn er een drietal nieuwe innovaties in 2026 gestart, trajecthuis Jong Plus, inzet van jongerenwerkers in de maatschappelijke opvang en ontwikkeling van een passende aanpak voor inwoners met LVB-problematiek (lichamelijke, verstandelijke beperking).

Begroting 2027-2030:

Voor 2027 zijn de begrote uitvoeringslasten € 5.550.568, hetgeen afgerond € 1.753.000 hoger is dan de gewijzigde begroting 2026. De toename van de uitvoeringslasten zijn een gevolg van de toetreding van de gemeenten uit Midden-Limburg tot module 1 van de gemeenschappelijke regeling van de MGR.

- Uitvoeringskosten module 1

Vanaf 1 oktober 2026 worden formeel een aantal bedrijfsvoeringstaken Wmo en Jeugd Midden-Limburg belegd bij de MGR. Deze taken worden op dit moment echter ook uitgevoerd en bekostigd door de gemeenten van Midden-Limburg. Op het moment dat deze taken overgaan naar de MGR vervallen de kosten bij de gemeenten in Midden-Limburg, zie ook nadere uitwerking bij de Financiële toelichting. De toetreding van Midden-Limburg tot module 1 zou derhalve niet moeten leiden tot een toename van de structurele kosten. Het aandeel van Leudal in de uitvoeringskosten module 1 bedraagt € 364.033,- voor 2027.

- Uitvoeringskosten module 2

Voor 2027 en verder is het aandeel van Leudal in de uitvoeringskosten € 67.213,-. Het betreft hier een stijging ten opzichte van het bijgestelde aandeel 2026 o.a. als gevolg van loon-/prijsindexering. Hierbij wordt dezelfde verdeelsystematiek gehanteerd als bij module 1 (aantal inwoners).

- Regionale saldo module 2

Het regionale saldo bedraagt in 2027 € 25.921.000. Met ingang van 2026 wordt voor de verdeelsleutel het AEF model gehanteerd. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. In 2026 bedroeg het aandeel van Leudal in de verdeelsleutel 4,17%, dit stijgt in 2027 naar 5,18%. Het aandeel van Leudal in het regionale saldo 2027 bedraagt hierdoor € 1.342.708. Dus ondanks dat het regionale saldo in totaliteit ten opzichte van 2026 met € 3,9 miljoen daalt, stijgt het bedrag voor Leudal met € 97.905 omdat de verdeelsleutel is gewijzigd.

2.1 De raad kan haar zienswijze kenbaar maken.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 23 (uitvoeringsplan) en 25 (begrotingsprocedure) van de MGR juncto artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om binnen een termijn van twaalf weken eventuele zienswijzen in te dienen over de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027-2030 (bijlage 2). De MGR vraagt in haar aanbiedingsbrief (bijlage 1) om uiterlijk 17 juli 2026 eventuele zienswijzen kenbaar te maken. Er wordt voorgesteld om geen zienswijze in te dienen.

De door de MGR aangeleverde stukken geven op financieel gebied geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027-2030. Daarentegen, vanuit inhoudelijk oogpunt geven we de raad haar zienswijze wel kenbaar en met namen inzake de aankomende samenwerking op Noord -en Midden-Limburg, zie bijlage 6.

Het college heeft nl op 26 november jl een brief aan de MGR gestuurd naar aanleiding van deze samenwerking waarin zorgen en diverse aandachtspunten zijn benoemd, waaronder:

- het belang van een zorgvuldige samenwerking, goede onderlinge afstemming en tijdige informatievoorziening op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau;
- aandacht voor een evenwichtige positie van kleinere en middelgrote gemeenten binnen de samenwerking;
- het verzoek om voorafgaande bestuurlijke en/of ambtelijke afstemming voordat informatie rechtstreeks met de gemeenteraad wordt gedeeld.

3.1. De financiële gevolgen worden verrekend met het begrotingsresultaat.

De financiële gevolgen van de jaarstukken 2025, gewijzigde begroting 2026 en begroting 2027-2030 worden op basis van het voorliggende raadsvoorstel verwerkt in de gemeentelijke begroting en worden gemuteerd op het begrotingssaldo. Hierbij wordt voor 2026 wel rekening gehouden met € 70.000 hogere lasten als gevolg van mogelijke bijkomende of frictiekosten in verband met de overgang naar de MGR gedurende het jaar.

5. Risico's

1. *Afwijkingen in de begroting van de MGR zijn direct van invloed op het positieve saldo dat de gemeente Leudal ontvangt en/of de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Leudal in de uitvoeringskosten van de MGR.*

De MGR heeft geen eigen vermogen. Dat betekent dat budgetafwijkingen direct van invloed zijn op de gemeentelijke bijdrage in de uitvoeringskosten en/of het gemeentelijk aandeel in het positieve saldo. Het zo reëel mogelijk ramen en het opnemen van een raming voor innovatie en onvoorziene kosten verminderen het risico op budgetafwijkingen.

2. *Extra inzet van expertise.*

Er is sprake van een structureel voordeel. Dit wordt onder andere verklaard doordat in het huidige budget structureel rekening is gehouden met incidentele, maar periodiek terugkerende kosten voor de inkoop en aanbesteding binnen de Wmo en Jeugdwet, waarvoor externe expertise noodzakelijk was, zoals de inzet van de projectleider ML Wmo/Jeugd. Daarnaast blijven binnen de regio Midden-Limburg (ML) enkele taken en functies achter die niet overgaan naar de MGR. Voor zover momenteel inzichtelijk, is hiermee in de begroting van de MGR geen of in mindere mate rekening gehouden.

6. Juridische context

Ingevolge het bepaalde in artikel 23 (uitvoeringsplan) en artikel 25 (begrotingsprocedure) van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR) is de begrotingsprocedure ingericht conform de procedure zoals beschreven in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Overeenkomstig artikel 23 MGR en artikel 35 lid 1 Wgr wordt de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 – 2030 voor zienswijze door het Dagelijks Bestuur van de MGR aangeboden aan de gemeenteraden van elke samenwerkende regiogemeente in de MGR. Zienswijzen dienen kenbaar gemaakt te worden binnen een termijn van 12 weken, uiterlijk 17 juli 2026.

7. Financiële toelichting

Jaarrekening 2025

Het regionale saldo BW MO B&P leidt voor Leudal tot een voordeel van € 36.635 (module 1 en 2). Daarnaast is er een voordeel op de uitvoeringskosten van per saldo € 11.737 (module 2). Een totaal voordeel van € 48.372 over 2025. De MGR stelt voor dit terug te betalen aan de deelnemers en daarom komt dit ten gunste van het begrotingssaldo 2026.

Begrotingswijziging 1 2026 en begroting 2027

Dit voorstel gaat over de jaarstukken en begroting van de MGR. Doordat Leudal in 2026 (waarschijnlijk overgang per 1 oktober a.s.) ook voor module 1 aansluit bij de MGR en deze werkzaamheden niet meer regionaal in Midden-Limburg West (MLW) worden uitgevoerd, heeft de overgang ook effect op andere budgetten met betrekking tot de regionale samenwerking.

Waarbij voor het deel van de MGR is aangesloten bij de begrotingen van de MGR en voor de periode 2026 tot aan de aansluiting met de MGR een inschatting is gemaakt van de verwachte lasten en baten binnen MLW.

Binnen de regio Midden-Limburg (ML) blijven een aantal taken/functies achter die niet mee overgaan naar de MGR. Daarnaast wordt uit het budget voor de regionale samenwerking ook de bijdragen met betrekking tot expert team en verwijzindex betaald. De inschatting is dat structureel € 125.000 aan achterblijvende kosten van de regio ML zijn.

Tot slot zullen bij de gemeente ook de personele kosten vervallen van 2 functies die overgaan naar de MGR. Dit wordt verwerkt via de Personeelsbegroting. De inschatting is dat dit structureel ook ongeveer € 200.000 zal zijn.

Voorstel verwerking in de begroting 2026/2027

Er is een structureel voordeel. Dit wordt o.a. verklaard doordat in het huidige budget ook structureel is rekening gehouden met incidentele, maar wel periodiek terugkerende kosten voor inkoop/aanbestedingen van de WMO/Jeugd waarvoor externe expertise noodzakelijk was. Voor zover zichtbaar is in de begroting van de MGR hiermee niet/minder rekening gehouden. Daarnaast is in 2022 bij het toetreden tot module 2 (beschermd wonen/maatschappelijke opvang) in het budget voor uitvoeringkosten sociaal domein een structureel bedrag opgenomen voor mogelijke lokale hogere uitgaven voor lokale projecten (zoals de pilot Tramstraat Roggel en andere voorliggende voorzieningen). Voor de pilot Tramstraat te Roggel is in de 1^e raadsrapportage 2026 voor de jaren 2026 en 2027 rekening gehouden met een verlenging. Dit is gedekt uit de verwachte lagere uitgaven voor begeleiding. Afhankelijk of de pilot of een andere voorziening structureel wordt voorgezet wordt t.z.t. bekeken of dit wederom uit de budgetten van begeleiding gedekt kan worden of dat budget opgehoogd dient te worden.

2026: Voorgesteld wordt om met betrekking tot module 1 het saldo van € 94.369 in 2026 voor € 70.000 te behouden voor eventuele tegenvallers en het restant ten gunste van het begrotingssaldo.

Momenteel is niet exact duidelijk wat we over 2026 aan de regio gemeenten moeten betalen en of er frictiekosten zijn. Het saldo van module 2 € 104.798 wordt volledig toegevoegd aan het begrotingssaldo 2026.

2027: Voor 2027 en verder wordt voorgesteld de begroting van de MGR te volgen. Dit betekent ook dat de in het verleden opgenomen post voor (voorliggende) voorzieningen niet wordt behouden. Dit wordt gedaan vanuit het oogpunt van de huidige negatieve begrotingssaldi voor 2028 en verder. Jaarlijks stelt de MGR de begroting bij en volgen wij (conform financiële voorschriften) de begroting van de gemeenschappelijke regeling. Concreet betekent dit dat voor 2027 en verder er een voordeel is voor het begrotingssaldo van € 153.294 exclusief de vrijval van salarislasten van de 2 functies die overgaan naar de MGR. Deze worden t.z.t. via de personeelsbegroting gemuteerd/afgeraamd.

Financiële gevolgen

	Uitvoerings- kosten MGR en regio ML(W)	Regionaal saldo MGR	Totaal
Jaarrekening 2025 (voordeel 2026)	11.737	36.635	48.372
Begrotingswijziging 1 2026 (voordeel)	93.695	105.472	199.167
Reservering voor tegenvallers (nadeel)	-70.000		-70.000
Totaal effect 2026			177.539
Begroting 2027-2030 (voordeel)	-50.083	203.377	153.294

De ramingen voor 2026 en verder worden, na besluitvorming AB MGR, verwerkt in de gemeentebegroting.

8. Communicatie

Dit voorstel is besproken met alle regionale werkgroepen en intern met de betrokken jurist en financieel adviseur.

Een zienswijze kan per brief kenbaar worden gemaakt. In bijlage 6 is de brief opgenomen die na besluitvorming door de raad aan het Dagelijks Bestuur van de MGR verstuurd wordt.

9. Vervolg

Nadat de 14 deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke Regeling hun zienswijzen kenbaar hebben gemaakt (uiterlijk 17 juli 2026) zal het Dagelijks Bestuur van de MGR deze behandelen. Het Dagelijks Bestuur biedt de begrotingswijziging 2026, de ontwerpbegroting 2027-2030 inclusief zienswijzen aan bij het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur stelt vervolgens in haar vergadering van september 2026 de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027-2030 vast.

10. Bijlagen

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief begroting en jaarstukken MGR

Bijlage 2: Ontwerpbegroting MGR SDLN 2027-2030

Bijlage 3: Jaarrekening MGR SDLN 2025

Bijlage 5: Concept-raadsbesluit

Bijlage 6: Concept-antwoordbrief van de raad 'indienen van zienswijze'

Heythuysen, 2 juni 2026

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger